

Sprawozdanie z działalności Stowarzyszenia Ekologicznego „Eko-Unia” w 2005 r.

I. Projekty realizowane w 2005r.

A. Program PRINCE

Od maja 2005 r do maja 2006r Stowarzyszenie koordynuje projekt pt.

OCHRONA PRZYRODY I ROZWÓJ ZRÓWNOWAŻONY – KAMPANIA INFORMACYJNA DLA LUDNOŚCI OBSZARÓW WIEJSKICH W KRAJACH EUROPY ŚRODKOWEJ

Partnerzy:

Projekt realizują dwie organizacje polskie (Stowarzyszenie Ekologiczne „Eko-Unia”, Dolnośląska Fundacja Ekorozwoju) i 2 czeskie (Arnika i Partnerstvi)

Cele projektu:

Ukazanie możliwości wykorzystania funduszy europejskich na obszarach wiejskich na konkretnych przykładach z krajów Europy Zachodniej. Przeprowadzenie badania i promocji doświadczeń Lokalnych Grup Działania (LGD) Programu Leader+ w powiązaniu z ochroną przyrody.

Co zrobiliśmy?

1. Studia obszarów Lokalnych Grup Działania -LGD (Case Study)

Ich celem jest zebranie i opracowanie danych oraz przygotowanie ilustrowanych przykładów wykorzystania funduszy europejskich w Austrii, Niemczech i Czechach. Wybrane zostały miejsca z doświadczeniami we współpracy LGD Lidera + na terenach cennych przyrodniczo, posiadających na swoim terenie obszary europejskiej Sieci NATURA 2000

Opracowano studia obszarów dotyczące Górnołużyckiej Krainy Wrzosowisk i Stawów (Niemcy - Saksonia), Uckermarkische Seen (Niemcy - Brandenburgia), Wachau (Austria), Pielachtal (Austria) oraz Kyjovské Slovácko (południowe Morawy - Czechy).

2. Wyjazdy studyjne (Study Tours)

Odbyło się 5 wyjazdów studyjnych na tereny lokalnych partnerstw LGD - w październiku 2005 r do Saksonii a w listopadzie 2005r. do Kyjovského – Slovácka oraz do Wachau (Austria). < W lutym 2006 roku odbył się wyjazd do Brandenburgii (Niemcy), a w marcu 2006 roku do Walii.>

3. Punkt informacyjny (Active Informational Point)

Punkt informacyjny, mieszczący się w siedzibie Stowarzyszenia „Eko-Unia”, udzielał wszelkich informacji związanych z działaniami w obrębie programów rolno-środowiskowych, programu LEADER+ oraz sieci Natura 2000 rolnikom oraz innym zainteresowanym osobom. Ponadto punkt prowadzi dystrybucję materiałów informacyjnych.

4. Konferencje regionalne

Miały na celu zapoznanie administracji samorządowej i rządowej , aktywistów z LGD budujących strategie rozwoju swoich partnerstw, działaczy organizacji pozarządowych z wiedzą nabytą podczas wyjazdów studyjnych i sporządzonych studiów przypadku „case study”

Tematyka 4 konferencji regionalnych obejmowała przede wszystkim przegląd zdobytych doświadczeń z Austrii, Niemiec i Czech w zarządzaniu obszarami Natury 2000 oraz programem LEADER+ ale także odniesienia do aktualnie projektowanego na lata 2007-2013 Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz programów rolnośrodowiskowych.

15 grudnia 2005r. Dolnośląska Fundacja Ekorozwoju (DFE) we współpracy z siecią partnerstw Leadera + z południowo-zachodniej Polski zorganizowała seminarium we Wrocławiu.

<W 2006 r 1. i 14. marca 2006 r. odbyły się kolejne dwie konferencje: w Szczecinie i Białymstoku przygotowane przez Stowarzyszenie „Eko-Unia”. DFE wspólnie z „Eko-Unia” przygotowała również w dniu 21 marca 2006 r. seminarium w Krakowie.>

5. Publikacje

Wydane zostały dwie ulotki. Pierwsza prezentuje mechanizmy wspierające Naturę 2000 w obrębie programów rolno – środowiskowych, druga zaś założenia programu LEADER+.

Przygotowana została także broszura polsko-czeska, która przedstawia opis dobrych praktyk, istotnych w zarządzaniu siecią Natura 2000 w powiązaniu z rozwojem lokalnym w obu naszych krajach.

6. Produkcja filmu BETACAM oraz filmów dokumentujących wyjazdy studyjne

Stowarzyszenie Ekologiczne „Eko-Unia” zrealizowało w toku projektu 18 minutowy film do emisji w TV w standardzie BETACAM pt. „Natura procentuje” dotyczący dobrych praktyk w wykorzystaniu funduszy europejskich na obszarach wiejskich. Podczas wszystkich wyjazdów studyjnych sporządzona była dokumentacja filmowa. *<W 2006 r zmontowano ją w formie obszerniejszych filmów dokumentujących poszczególne wyjazdy.>*

7. Przygotowana została ciekawa i bogata strona internetowa projektu www.natura2000.pl w wersji polskiej i czeskiej

8. Łączny budżet projektu wynosił 246 656,20 € w tym dotacja z Programu PRINCE dla organizacji realizujących projekt 197 000 €.

B. PROJEKT MAKULATUROWY

Projekty z niemiecką organizacją ROBIN WOOD

Projekt I

Tytuł: Kampania dotycząca produkcji i użycia papieru realizowana w Polsce w ramach projektu: „*Ekologiczne i przyjazne środowisku zużycie papieru*”

Projekt finansowany jest ze środków własnych ROBIN WOOD oraz przez Ministerstwo Ochrony Środowiska w Niemczech

Czas trwania: 01.01.2005-28.02.2005

Dotacja: za przeprowadzenie działań w ramach projektu Stowarzyszenie „Eko-Unia” otrzymało od ROBIN WOOD środki finansowe w wysokości 1000 EURO

Opis projektu: Celem projektu było uświadomienie użytkownikom papieru w Polsce i w Niemczech związku jaki zachodzi między zużyciem papieru a ogólnoswiatowym niszczeniem lasów i innych bogactw naturalnych. Jako grupę, do której zaadresowany jest projekt wybrano uczniów i uczennice oraz przedstawicieli administracji samorządowej, oświaty i ochrony środowiska. W ramach projektu opracowane zostały informacje i teksty służące do działań oświatowych (seria slajdów „Great Bear Rain Forest” Kanada, seria slajdów „Indonezja”, broszurki „Postaw na makulaturę”, materiały do prowadzenia lekcji).

Projekt II – bezpośrednia kontynuacja projektu I

Tytuł: Kampania dotycząca produkcji i użycia papieru realizowana w Polsce w ramach projektu: „*Ekologiczne i społecznie korzystne zużywanie papieru*”

Projekt finansowany jest ze środków własnych ROBIN WOOD oraz przez Ministerstwo Ochrony Środowiska w Niemczech

Czas trwania: 01.03.2005-31.12.2005

Dotacja: za przeprowadzenie działań w ramach projektu Stowarzyszenie „Eko-Unia” otrzymało od ROBIN WODO środki finansowe w wysokości 1000 EURO pochodzące z Federalnego Ministerstwa Ochrony Środowiska RFN

Opis projektu: w oparciu o dokonania pierwszej części projektu Stowarzyszenie Ekologiczne „Eko-Unia” przeprowadziło następujące działania:

- przygotowano „Tekst informacyjny” na temat stanu lasów, produkcji papieru oraz zbierania makulatury w Polsce
- Zorganizowanie i przeprowadzenie we Wrocławiu konferencji dla przedstawicieli oświaty i ochrony środowiska „Papier przyjaciel środowiska”.
- Działania te były objęte patronatem Dolnośląskiego Kuratora Oświaty

Zaplanowana jest kontynuacja współpracy z Robin Wood w 2006 r

Plany obejmują :

- *otwarcie wystawy „Papier produktem globalnym” wyprodukowanej przez ROBIN WOOD. W przyszłości organizacja jej prezentacji w różnych miejscach;*
- *organizacja i przeprowadzenie wspólnie z ROBIN WOOD dwóch szkoleń dla multiplikatorów i jedno dla nauczycieli i innych zainteresowanych na temat papieru*
- *przeprowadzenie pierwszych zajęć szkolnych poprzez multiplikatorów organizacja spotkania organizacji partnerskich w kampanii „Postaw na makulaturę” na celu podsumowania dotychczasowych wyników akcji;*

C. Pilotażowy Program LEADER + . Zawiązanie Partnerstwa „Dolina Dobrej Widawy”

W 2005 r Stowarzyszenie animowało wraz z Gminą Długołęka w ramach pilotażowego programu LEADER+ powstanie Partnerstwa Dolina Dobrej Widawy. Realizacja I etapu projektu rozpoczęła się we wrześniu 2005 r i kończona była w 2006r.

W Polsce program Leader+ realizowany jest w ramach Rolnego Sektorowego Programu Operacyjnego przyjętego na lata 2004-2006.

Kluczową zasadą w tym programie jest partnerstwo. W ramach programu Leader+ jest to dobrowolne, otwarte porozumienie zachowujących autonomię partnerów z trzech sektorów: publicznego (np. przedstawiciele gmin i ich instytucji), prywatnego (np. przedsiębiorców, rolników, handlowców, usługodawców,) oraz pozarządowego (organizacji społecznych, sołtysów). Partnerzy ci wspólnie realizują długofalowe zadania na rzecz określonego regionu, zachowując zasadę równości w dzieleniu zasobów, odpowiedzialności, ryzyka i korzyści.

W rejonie doliny Dobrej i Widawy do realizacji programu Leader+ przystąpiło 7 gmin z województwa dolnośląskiego: Bierutów, Czernica, Długołęka, Dobroszyce, Dziadowa Kłoda, Oleśnica, Syców oraz gmina Wilków z województwa opolskiego.

Partnerami władz gminnych są lokalni przedsiębiorcy prywatni, rolnicy oraz Stowarzyszenie Ekologiczne „Eko-Unia” z Wrocławia. Partnerzy przygotowali wniosek do pierwszego etapu programu Leader +.

Gmina Długołęka w imieniu całego Partnerstwa złożyła wniosek, który został rozpatrzony pozytywnie. Otrzymano wsparcie finansowe w wysokości 150 tys. zł na realizację I etapu programu Leader +. W jego ramach zrealizowane były dwa główne cele:

- 1) utworzenie na terenie Doliny Dobrej i Widawy Lokalnej Grupy Działania (LGD).
- 2) opracowanie Zintegrowanej Strategii Zrównoważonego Rozwoju Obszarów Wiejskich (ZSZROW) dla tego rejonu.

LGD, po rejestracji i opracowaniu Zintegrowanej Strategii Zrównoważonego Rozwoju Obszarów Wiejskich (ZSZROW) dla Doliny Dobrej i Widawy, wystąpi o przyznanie pomocy na jej realizację. Rozpoczęcie II-go etapu programu Leader+ przewidziane jest na wiosnę 2006 r. W tym etapie można otrzymać wsparcie finansowe w wysokości do 750 tys. zł.

ZSZROW ma godzić cele społeczne, gospodarcze i ekologiczne. Walory przyrodnicze doliny Dobrej i Widawy powinny stwarzać dodatkowe możliwości rozwoju gospodarczego.

W dniach 16-17 listopada 2005r. Grupa Inicjatywna Partnerstwa spotkała się na warsztatach w Sycowie. Wyznaczono tam podstawowe cele ZSZROW dla regionu Doliny Dobrej i Widawy:

1. poprawa jakości życia w regionie (podniesienie standardu życia mieszkańców, poprawa stanu środowiska naturalnego i infrastruktury, promowanie zdrowego stylu życia),
2. rozwój turystyki,
3. wzrost świadomości ekologicznej,
4. ochrona cennych przyrodniczych zasobów regionu.

Partnerstwo „Dolina Dobrej Widawy” w ramach pierwszego etapu programu Leader+ zrealizowało ponadto następujące działania, przy których „Eko-Unia” odgrywała wiodącą rolę:

- założenie i aktualizowanie strony internetowej www.dobrawidawa.pl,
- regularne kontakty z mediami,
- przygotowanie i prezentację dokumentacji fotograficzno-zdjęciowej,
- wydanie ulotki informacyjnej,
- zorganizowanie spływu kajakowego na rzece Widawie,
- ogłoszenie konkursu na logo Partnerstwa w szkołach,
- szkolenia, informacje i doradztwo na temat programu Leader+.

Jednym z podstawowych założeń programu Leader+ jest także szeroka społeczna partycypacja. Szczególną uwagę przykładą się do uzyskania zaangażowania tak dużej części społeczności lokalnej, jak to tylko możliwe. W tym celu nawiązaliśmy kontakt m.in. z władzami lokalnymi, przedsiębiorcami, organizacjami społecznymi, aktywnymi obywatelami.

W ramach realizacji powyższych celów, przeprowadziliśmy akcję informacyjną w gimnazjach obszaru Partnerstwa. Przeprowadziliśmy 14 spotkań w szkołach, w których wzięło udział ponad 700 uczniów. Każde spotkanie składało się z trzech zasadniczych części:

- a) prezentacji na temat programu Leader+. Jej celem było zaznajomienie uczniów z programem Leader+ oraz zachęcenie ich do aktywnego w nim uczestnictwa.
- b) ankieta której celem było zebranie opinii uczniów na temat elementów analizy SWOT,
- c) ogłoszenie konkursu na opracowanie logo Partnerstwa.

D. Ochrona cennych przyrodniczo łąk.

Stowarzyszenie korzystając z doświadczeń Federacji Zielonych „Gaja” ze Szczecina podjęło decyzję, że w oparciu o programy rolnośrodowiskowe (PRŚ) podejmie się ochrony cennych przyrodniczo łąk.

W 2005 r. zostały wydzierżawione od Nadleśnictwa Oleśnica 2 łąki o łącznej powierzchni ok. 12 ha w okolicach Suliradzic i Twardogóry. Dzięki pomocy dr. Zygmunta Kąckiego łąki zostały zwaloryzowane przyrodniczo. Obie okazały się cennymi i rzadkimi biotopami. Na pierwszej znaleźliśmy min 7 rodzajów turzyc a na drugiej małą kolonię storczyków (patrz zdjęcie). To ostatnie tym bardziej nas cieszy, gdyż znana dolnośląska organizacja ochrony przyrody nie znalazła na tej łące nic interesującego i zrezygnowała z jej dzierżawy. Od 2005 na łące twardogórskiej a od 2006 na łące suliradzickiej realizujemy pakiet ochronny łąkarski w ramach PRŚ.

W jego ramach bardzo dużo pracy poświęciliśmy na odkrzaczanie i likwidację wyrosłych w ostatnich latach brzoź i sosen. Użytkowania tych łąk zaprzestano kilkanaście lat temu i naturalne lub sztuczne zalesienie spowodowałoby utratę tych cennych siedlisk.

Finansowanie projektu (koszty dzierżawy, karczowania i wykaszania) poniesione zostały ze środków własnych stowarzyszenia, które w 2006 r powinny być zrekompensowane w ramach płatności z PRŚ.

E. Reprezentacja

Prezes Stowarzyszenia reprezentował ogólnopolskie organizacje proekologiczne w Komitetach Monitorujących SPO „Restrukturyzacja i modernizacja rolnictwa...” oraz „Program Rozwoju Obszarów Wiejskich” (www.minrol.gov.pl)

Uczestniczyliśmy aktywnie w przekształceniu się Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich w związek stowarzyszeń podczas Zjazdu Założycielskiego we Wrocławiu (www.faow.org.pl)

F. Ludzie

Działania w Stowarzyszeniu realizowane i organizowane były przede wszystkim przez członków Zarządu.

Działania nasze w 2005 r. mocno wsparli swoją pracą
Maciej Miłek – notka biograficzna na www
Patrycja Szambelan – notka na www
oraz Ewa Kołowrotkiewicz, Katarzyna Winnicka, Małgorzata Wojczuk a także wolontariusze
Agnieszka Rośliniec, Bogdan Krzeszowski oraz Michał ... (wyjazdy do szkół)

G. Projekty przygotowane i złożone w 2005r.

1. WNIOSEK DO KOMISJI EUROPEJSKIEJ O PROMOWANIU ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

W 2005r. „Eko-Unia” wraz z DFE aplikowała do Komisji Europejskiej w ramach konkursu pt. „Promowanie aktywnego obywatelstwa europejskiego”. Konkurs jest w trakcie rozstrzygania.

Tytuł naszego projektu to: **Promocja zrównoważonego rozwoju wśród obywateli obszarów wiejskich.**

Celem projektu jest wyjaśnienie wiejskiej społeczności, ludziom prowadzącym małe przedsiębiorstwa funkcjonujące w sektorach wiejskich zmian wynikających z nowych regulacji UE związane z działaniami na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich. Czyli takimi działaniami, które łączyć będą w sobie wzrost ekonomiczny z ochroną środowiska poprzez rozwój turystyki oraz ekologicznych lokalnych i regionalnych produktów. Ponadto chcemy przygotować LGD LEADER+ oraz liderów NGO do prezentacji, konsultacji i pomocy w zakresie działań objętych PROW 2007-2013 dla rolników.

Celem głównym jest upowszechnienie Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) na lata 2007-2013 jako instrumentu zrównoważonego rozwoju w kontekście nie tylko funkcji rolniczych, ale również ochrony środowiska i bioróżnorodności, a także funkcji społecznych i ekonomicznych. Celem projektu jest wzrost świadomości społeczności wiejskiej i samorządów dotyczących implementacji uregulowań prawnych wynikających z WPRu oraz środków wykorzystania finansowych narzędzi, jakimi dysponuje UE.

W ramach projektu przewiduje się przygotowanie kilku Case Study i Study Tours, zorganizowanie warsztatów szkoleniowych dla NGO i Lokalnych Grup Działania LEADER + oraz modelowej dwudniowej konferencji we Wrocławiu dla regionu dolnośląskiego, z udziałem Ministerstwa Rolnictwa, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zrzeszenia producentów rolnych, Wojewódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego, Izby rolne,

Lokalnych Grup Działania LEADER+, władz gmin na terenie których działają LGD LEADER+, gospodarstw rolnych, które podjęły działania na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich, NGO. Projekt przewiduje również zorganizowanie międzynarodowej konferencji z udziałem reprezentantów LGD LEADER+ oraz liderów NGO działających na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich z Polski i krajów Europy Środkowo-Wschodniej (Czechy, Słowacja, Węgry, Mołdawia, Litwa). Planujemy także produkcję cyklu filmów pod wspólnym tytułem „Dobre przykłady dobrze działają” ilustrujące konkretne działania obywatela na poziomie pojedynczych gospodarstw na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich oraz przygotowanie kalendarzy i plakatów informacyjnych.

2. WNIOSEK TURYSTYCZNY

„Eko-Unia” wraz z Zakładem Geografii Regionalnej i Turystyki Instytutu Geografii i Rozwoju Regionalnego Uniwersytetu Wrocławskiego przygotowują 9-tą edycję międzynarodowej konferencji zatytułowanej „Stan i perspektywy rozwoju turystyki uzdrowiskowej w Europie, ze szczególnym uwzględnieniem Polski i Dolnego Śląska”. Konferencja ta promować będzie turystykę uzdrowiskową na Dolnym Śląsku i połączona będzie z udziałem fachowców zajmujących się turystyką: naukowców, przedstawicieli samorządu, przedstawicieli przedsiębiorstw turystycznych, przedstawicieli dolnośląskich uzdrowisk, przedstawicieli organizacji pozarządowych.

Projekt ten składa się z poszczególnych zadań:

- przegląd współczesnych modeli turystyki uzdrowiskowej w Europie i na świecie niezbędnych z punktu widzenia wykorzystania w polityce rozwoju turystyki krajów Europy Środkowo-Wschodniej, w tym Polski, dokonany przez zróżnicowane grono osób zajmujących się turystyką: naukowców, przedstawicieli samorządu odpowiedzialnych za turystykę, przedstawicieli przedsiębiorstw turystycznych, w tym z uzdrowisk dolnośląskich, przedstawicieli organizacji pozarządowych,
- publikacja materiałów pokonferencyjnych w j. polskim i j. angielskim,
- publikacja na temat turystyki uzdrowiskowej na Dolnym Śląsku,
- film DVD na temat turystyki uzdrowiskowej na Dolnym Śląsku,
- interaktywna strona WWW.

Złożono wniosek do WFOŚiGW

Wrocław, 24 marca 2006 r.